

VINTAGE

GOOD HEALTH INTO OLDER AGE
DOBRO ZDRAVJE DO POZNIH LET

Sandra Radoš Krnel

Inštitut za varovanje zdravja RS

- ~ *Trajanje projekta: 1. 3. 2009 – 31. 8. 2010 (18 mesecev); podaljšanje do konca leta 2010*
- ~ *Projekt je koordiniral Istituto Superiore di Sanità (ISS) iz Rima (Italija).*
- ~ *Sofinancirala ga je Evropska komisija v okviru Drugega programa ukrepov Skupnosti na področju zdravja (2008–2013).*

PARTNERJI

Associated Partners

- ~ *Maastricht University (UNIMAAS) Onno van Schayck*
- ~ *Gencat (GENCAT) Joan Colom*
- ~ *Institute of Public Health Slovenia (IVZ) Sandra Rados Krnel*
- ~ *Czech National Institute of Public Health (SZU) Hana Sovinova*
- ~ *Stakes - Finland (STAKES) Salme Ahlström*
- ~ *Institute of Alcohol Studies (IAS) Aneurin Owen*

PARTNERJI

Collaborating Partners

<i>Organisation</i>	<i>Town / City</i>	<i>Country</i>
University of Bergen (for HP-Source)	Bergen	Norway
Deutsche Hauptstelle für Suchtfragen (for PhP project)	Hamm	Germany
National Foundation for Alcohol Prevention (STAP)	Utrecht	Netherlands
HCPB (for FP7 funded AMPHORA research project on alcohol policy)	Barcelona	Spain
Center on Aging, National Research Council, University of Padua	Padua	Italy
Department of Neurological and Psychiatric Sciences, Univ of Firenze	Firenze	Italy
Memory Unit, Center for Aging Brain, Dept of Geriatrics, UNI BARI	Bari	Italy
Società Italiana di Alcolologia (SIA)	Bologna	Italy
EUROCARE ITALIA	Padua	Italy
Centro Alcolologico Regione Toscana	Florence	Italy
AICAT (Associazione Italiana Club Alcolisti in trattamento)	Salerno	Italy
Università Cattolica Sacro Cuore. Istituto Medicina Interna e Geriatria	Rome	Italy

RAZLOGI

~ Škodljiva raba alkohola je pri starejših ljudeh pogosta.

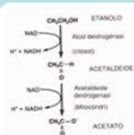
Starejši ljudje so zaradi telesnih sprememb bolj občutliivi za alkohol

Razmerje med vodo in maščobo v telesu se zmanjša
Manj vode, manj se alkohol redči

Jetrni krvni obtok se zmanjša
Povečano tveganje za okvaro jeter

Učinkovitost jetrnih encimov se zmanjša (<6 g alkohola/uro)
Slabša presnova alkohola

Odzivnost možganov se poslabša.
Hitrejši vpliv na možgane, okvare kognitivnih funkcij

NAMEN PROJEKTA

~ *Namen projekta je izboljšati zmogljivosti in znanje na evropski, nacionalni in lokalni ravni, ter spodbujati na dokazih in izkušnjah temelječe odločitve, z namenom zmanjšati uporabo alkohola pri starejših, med drugim tudi v obdobju upokojevanja*

DELOVNI PAKETI

- ~ *WP1 - Project coordination (koordinacija projekta)*
- ~ *WP2 - Results dissemination (diseminacija rezultatov)*
- ~ *WP3 - Project evaluation (evalvacija projekta)*
- ~ *WP4 - Evidence based (dokazi)*
- ~ *WP5 - Experience based (izkušnje)*

CILJI PROJEKTA

- ~ *pregledati dokaze o vplivu alkohola na zdravje in dobro počutje starejših ljudi ter o preventivi pred škodljivo rabo alkohola v tej starostni skupini*
- ~ *zbrati evropske primere dobrih praks, zakonov in infrastrukture za preprečevanje škodljive rabe alkohola pri starejših*
- ~ *posredovati glavne ugotovitve političnim odločevalcem in oblikovalcem programov s področja alkohola oziroma tistim, ki delujejo na področju zdravja in socialne oskrbe starejših, na evropski, nacionalni in lokalni ravni ter spodbujati na dokazih in izkušnjah temelječe odločitve za izboljšanje zdravja in počutja starejših*

REZULTATI: ALKOHOL IN STAREJŠI

- ~ *Starejši niso bolj izpostavljeni škodi zaradi alkohola: v splošnem pijejo manj, manj tvegano in utrpijo manjšo škodo; absolutno gledano je med njimi manj smrti neposredno povezanih z alkoholom, kot pri mlajših odraslih*
- ~ *Kar nekaj raziskav je pokazalo, da imajo starejši, ki pijejo zmerno, boljše kvaliteto življenja, kot tisti ki ne pijejo ali pa pijejo tvegano; vendar pa ni znano, koliko na to vplivajo še drugi dejavniki, vključujoč vzorce pitja (to lahko enostavno pomeni, da so zmerni pivci bolj zdravi, bogatejši in bolj socialno integrirani kot ostali)*
- ~ *Izkazalo se je, da je vprašljivo, ali so starejši zaradi stanj povezanih z alkoholom izpostavljeni večjemu tveganju (npr. zaradi padcev in zlomov); področje, kjer se kaže, da so starejši bolj ogroženi so interakcije alkohola z zdravili, ki jih jemljejo*
- ~ *Obstaja veliko število dokazano učinkovitih ukrepov alkoholne politike za zmanjševanje pitja alkohola, vendar vpliv nobenega od njih še ni bil preverjen na starejši populaciji; vendar pa ni razloga, da bi sklepali, da se starejši na njih ne bodo odzvali drugače kot mlajši odrasli*
- ~ *Ukrepi, ki bodo zmanjšali uživanje alkohola pri populaciji v srednjih letih, ne bodo samo zmanjšali bodoče skupine starejših, ki tvegano pijejo, ampak bodo vplivali tudi na vzorce tveganega pitja pri trenutni populaciji starejših*

REZULTATI: DOBRE PRAKSE

Raziskava je pokazala na skupno 21 iniciativ, ki so bile spoznane za dobre prakse glede na protokol raziskave:

- ~ Večina spada v skupine: Preventiva/zgodnja intervencija, Ozaveščanje ter Družbena in socialna podpora*
- ~ Povečan interes za raziskave na področju alkohola v povezavi s starejšimi kažejo na to, da je politike in strategije potrebno prilagoditi tudi za starejše*
- ~ Večina iniciativ je bila financirana iz javnih sredstev, vendar pa je bila le peščica v resnici vključena v sistem stalne preventive ter le nekaj jih je bilo evalviranih in objavljenih*
- ~ Kot glavni razlog za pomanjkljivo implementacijo stalnih ali dolgotrajnih iniciativ za zmanjševanje pitja pri starejših pa je izpostavljeno pomanjkanje sredstev*

REZULTATI

Ko združimo vse te informacije je mogoče zaključiti:

- ~ Zavest javnosti o vplivih prekomernega pitja v starejših letih narašča, čeprav kritična masa še ni dosežena; ne samo, da narašča število objavljenih raziskav na tem področju, pojavilo se je tudi nekaj relevantnih iniciativ, ki kažejo obetajoče rezultate*
- ~ Povečano zanimanje za objavljane t.i. „sive“ literature nekako ustreza demografskim spremembam in kompleksnosti problema*
- ~ Potrebna bo implementacija novih programov za preventivo pred tveganim pitjem alkohola, ki bo upoštevala posebne potrebe in zahteve starejših ter različne dejavnike, ki vplivajo na to skupino populacije, vključujoč spol*
- ~ Presejalni testi in intervencije so vse bolj dostopne na raziskovalnem nivoju, vendar pa je premalo integracije takšnih tehnik v vsakodnevno prakso ter med splošne ukrepe alkoholne politike*

DISEMINACIJA REZULTATOV

- ~ **Spletne strani VINTAGE:** www.epicentro.iss.it/vintage/
spletna stran, ki jo gosti in upravlja ISS, je osebna izkaznica projekta in zagotavlja diseminacijo informacij ter ključnih rezultatov projekta tako v skupnosti VINTAGE kakor zunaj nje
- ~ **Seznam deležnikov**
elektronske različice glavnih izsledkov in poročil projekta VINTAGE so posredovane po posebej izdelanem seznamu deležnikov, med njimi zdravstvenim strokovnjakom, političnim odločevalcem s področja alkohola, organizacijam in zvezam (vladnim, nevladnim in zasebnim), ki delujejo na področju zdravja in skrbi za starejše ljudi, in to na evropski, državni, regionalni in lokalni ravni
- ~ **Interakcija s spletnimi mrežami in bazami podatkov o podobni temi**
diseminacijo rezultatov projekta VINTAGE je olajšalo sodelovanje s spletnimi mrežami, vpetimi v enako področje dela; ustvarila se je spletna struktura, ki bo spletno stran VINTAGE povezala z njej podobnimi; rezultati projekta VINTAGE so shranjeni tudi v že obstoječih spletnih bazah podatkov.